

Posudek oponentky závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. MgA. Markéta Magidová, Ph.D.

Oponentka závěrečné práce: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.

Autorka závěrečné práce: Bc. Pavlína Koberová

Obor: Učitelství výtvarné výchovy pro 2. stupeň základní školy a střední školy a základní umělecké školy, N VV-SPG 20

Akademický rok: 2023/2024

Název práce: Zobrazení osob s poruchou autistického spektra v české audiovizuální tvorbě

Obsah a cíl práce: Diplomová práce Pavlína Koberové se věnuje velmi důležitému tématu, jímž je zobrazení osob s poruchou autistického spektra v české audiovizuální tvorbě. Její výzkum pokrývá v obecné rovině širší kulturní vrstvu se zacílením na kinematografii, v užším pohledu se diplomantka soustředí na důslednou a kritickou analýzu dvou českých filmů Buko a Spolu (oba 2022). Popis filmů a jejich analýza jsou jádrem diplomové práce. Cílem práce je toto téma následně přenést do výuky na středních školách, aby se tak zvedlo obecné povědomí o osobách s PAS nejen u nejširší veřejnosti, ale především u pedagogické vrstvy (učitelé, budoucí učitelé, žáci).

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů):

Diplomová práce má část teoretickou, praktickou a bohaté přílohy. V teoretické části se Pavlína Koberová nejprve strukturovaně věnuje vymezené problematice – kapitoly se zaměřují jednak na popis, definici a terminologické vymezení poruch autistického spektra, jejich projevů i diagnózy. V projevech PAS diplomantka zmiňuje tzv. autistickou triádu, která se propisuje do tří významných oblastí – jsou jimi narušená sociální interakce, narušená komunikace a obsedantní ulpívání na dodržování řádu a stereotypních v chování. Pokračuje dále k oblasti kultury a především kinematografie, v níž se zaměřuje na český hraný film. Jejím centrálním zájmem je, nakolik vyobrazení osob s PAS ve vybraných filmech (v obou případech jsou postavy ztvárněny profesionálními herci) odpovídá relevantním projevům a příznakům PAS a zda se ve filmech neobjevují stereotypy nebo představy, které by dále stereotypní vnímání veřejnosti utvrzovaly či prohlubovaly. Za účelem detailní analýzy filmů je součástí diplomové práce také segmentace, neboli přepis filmových obrazů. Diplomantka se v analýze filmů k jednotlivým segmentům odkazuje. V tomto bodě nacházím snad jedinou nejasnost diplomové práce – není zřejmé, **kdo přepis vytvořil, zda přímo diplomantka nebo někdo jiný a na základě jaké metodologie, doporučení nebo odborné literatury tyto přepisy vznikly? Mohla by diplomantka v rámci obhajoby tuto otázku zodpovědět?**

V praktické části usiluje Pavlína Koberová o využití filmu Spolu ve výuce. Navrhuje a následně i realizuje kvalitně strukturovanou vyučovací jednotku spolu s metodickými listy pro pedagogy, které výuku zrcadlí. Realizace vyučovací jednotky proběhla v různých ročnících na VOŠP, SOŠ a Gymnáziu Evropská v Praze 6. Vedle brainstormingu, ukázky filmu a diskuse je jádrem samotné výtvarného úkolu doplnění storyboardu k filmu. Ukázky vzniklých storyboardů jsou součástí diplomové práce, šablona storyboardu pak je součástí metodických listů pro pedagogy.

Diplomovou práci Pavlíny Koberové vnímám jako velmi inovativní, přesně strukturovanou, precizně zpracovanou, koherentní a navíc čtivě napsanou. Diplomantka práci podložila nejen studiem domácí i zahraniční odborné literatury, konzultacemi s předními českými odborníky a odbornicemi na problematiku lidí s PAS, ale také vlastní zkušeností. Právě tato angažovanost diplomantky obohacuje její práci o další úroveň – nejedná se o strohou teorii, ale žitou a prožitou zkušenost.

Pavlína Koberová v úvodu píše, že „(ú)čelem této práce je i poukázat na aktuálnost tématu a celkové problematiky opřenu o nejnovější zdroje a poznatky. Současné nastavení školství se snaží o inkluzi všech jedinců, kteří mají speciální vzdělávací potřeby, včetně žáků s PAS. Laická veřejnost (a bohužel i někteří pedagogové) je sice s pojmem poruchy autistického spektra obeznámena, ale neumí ho blíže popsat a vhodně s takovým jedincem pracovat. Podstatné je samotné žáky vtahovat do tématu inkluze, aby s ním byli obeznámeni a byli ochotni pomáhat svým spolužákům. Proto je mým cílem představit za použití filmu takovou lekci, která by na žáky působila atraktivním dojmem a současně je vzdělávala.“

Domnívám se, že diplomová práce Pavlíny Koberové je opravdu významným příspěvkem k tématu inkluze lidí s PAS v procesu vzdělávání s důležitým a zdařilým praktickým přesahem do pedagogické praxe. Diplomovou práci navrhuji k obhajobě a domnívám se, že by měla být nominována na ocenění Agon.

Správnost citace a odkazů na literaturu je vyhovující.

Grafické, formální a jazykové zpracování je vyhovující.

Doporučení k obhajobě: Diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě.

Datum: 12. 8. 2024

Podpis: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.